

III. De procedure voor verificatie door de V.I. van de toekenning van de vermindering of vrijstelling van de persoonlijke bijdrage voor verzekerden die als gerechtigde zijn ingeschreven in de hoedanigheid van resident

In deze omzendbrief wordt de procedure beschreven voor het jaarlijks nazicht door de verzekeringsinstellingen (V.I.) van de juistheid van de bepaling van de persoonlijke bijdrage voor de verzekerden die zijn ingeschreven in de hoedanigheid beschreven in artikel 32, eerste lid, 15° van de gecoördineerde wet, “de personen die zijn ingeschreven in het Rijksregister van de natuurlijke personen” (verder aangeduid als “resident”) en die een volledige of gedeeltelijke vrijstelling genieten van de persoonlijke bijdrage die deze gerechtigden dienen te betalen in uitvoering van artikel 134 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996.

De omzendbrief kadert binnen de vastgestelde regels van artikel 134 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 en stelt de concrete uitvoeringsmodaliteiten vast voor deze verificatie die door de V.I. moet worden uitgevoerd.

1. De procedure

De verificatie van de toegekende vermindering of vrijstelling van de verplichte persoonlijke bijdrage als resident gebeurt jaarlijks door de V.I. waarbij de gerechtigde is aangesloten tijdens het tweede kwartaal van het jaar, dus tussen 1 april en 30 juni en dit vanaf 2019. Uitsluitend als overgangsmaatregel hebben de V.I. in 2018 tijd tussen 1 april en 30 november om deze verificatie uit te voeren. Ze bestaat uit een nazicht van de gevraagde bijdrage op basis van een toetsing van in eerste instantie de verzekerbaarheidssituatie van alle gerechtigden met de hoedanigheid resident en in tweede instantie de inkomenssituatie van een restgroep waarvoor de V.I. niet met zekerheid kan concluderen dat de huidige vrijstelling of vermindering van bijdrage op dat ogenblik nog terecht wordt toegekend.

De verificatie bestaat dus uit de volgende verschillende fases:

- samenstellen van de populatie van residenten waarvoor een verificatie van hun bijdrageniveau nodig is
- fase 1 van de eigenlijke verificatie: Een check van de verzekerbaarheidstoestand
- fase 2 - nieuwe inkomstenonderzoek (VOE + bewijsstukken)

Elk van deze fases wordt hierna verder uitgewerkt.

a. Samenstellen van de populatie van residenten waarvoor een verificatie van hun bijdrageniveau nodig is

De gerechtigden wiens bijdrageniveau wordt geverifieerd door middel van de procedure die in deze omzendbrief wordt beschreven, zijn de gerechtigden die gedurende 1 jaar, ononderbroken in de hoedanigheid van resident zijn ingeschreven en die gedurende dat volledige jaar dezelfde bijdrage betalen en geen inkomstenonderzoek hebben ondergaan gedurende datzelfde jaar om hun bijdragecategorie te bepalen.

Met één jaar wordt 12 opeenvolgende kalendermaanden bedoeld. De periode van 1 jaar wordt onderbroken vanaf het ogenblik dat de gerechtigde minimaal 1 dag de hoedanigheid van ingeschrevene in het Rijksregister niet meer bezit. Ook het feit dat betrokkene minstens 1 dag tijdens het voormelde jaar geen gerechtigde was, maar mogelijk rechten had op geneeskundige verzorging als persoon ten laste, wordt beschouwd als een onderbreking van de periode. Ook het feit dat het bijdrageniveau wijzigde dat de gerechtigde resident moet betalen, geldt als een onderbreking van het jaar. De verzekerde voor wie in de loop van het jaar een wijziging van de hoogte van de bijdrage werd toegepast, is per definitie al gecontacteerd (in functie van een verlaging of verhoging).¹

De aanvang van het voormelde jaar is de eerste dag waarop de inschrijving als resident uitwerking heeft. Indien het niet de eerste verificatie is, telt de dag dat het vorige heronderzoek werd opgestart als eerste dag van het jaar (1 april van het voorgaande jaar, want op deze manier is een jaarlijks heronderzoek in het 2de trimester een logisch gevolg indien er tussen beide heronderzoeken geen sprake is van een onderbreking).

Daarnaast kijkt het ziekenfonds ook na welke bijdrage de gerechtigde gedurende het afgelopen jaar betaalde (het jaar zijn de 12 kalendermaanden voor de verificatie in april). Indien dit de hoogste bijdrage was, valt een verdere verificatie niet in het kader van deze omzendbrief.

In deze omzendbrief wordt de procedure beschreven voor de verificatie van de toekenning van de vermindering of vrijstelling van bijdrage. Gerechtigden die de hoogste bijdrage betalen, vallen buiten de verificatieprocedure, bedoeld in deze omzendbrief.

Voor de gerechtigden met (gedeeltelijke) vrijstelling die gedurende één jaar, ononderbroken in de hoedanigheid van resident zijn ingeschreven en die gedurende dat volledige jaar dezelfde bijdrage betalen start het ziekenfonds/de V.I. de eigenlijke verificatie.

De onderbreking van het jaar kan dus te wijten zijn aan een verandering van hoedanigheid of een verandering van bijdragecategorie binnen de hoedanigheid van resident. Daarnaast kan het jaar ook onderbroken worden door een inkomstenonderzoek voor de bepaling van de bijdragecategorie in de hoedanigheid van resident dat voordien al plaatsvond; ook als dit inkomstenonderzoek leidt tot het betalen van dezelfde bijdragecategorie dan voordien.

b. Fase 1 van de eigenlijke verificatie: Check van de verzekerbaarheids-toestand

Tijdens deze fase wordt de verzekerbaarheids-toestand van de gerechtigde nagegaan.

Hierbij gaat het ziekenfonds na of de gerechtigde geniet van een recht op de verhoogde tegemoetkoming (VT). Indien de gerechtigde een recht heeft op de VT neemt de verificatie een einde. De vrijstelling van bijdrage blijft behouden (art. 134, voorlaatste lid, van het voormelde K.B. van 03.07.1996). Indien uit de verificatie blijkt dat de gerechtigde slechts een vermindering van bijdrage had, maar toch een recht op VT, moet de bijdragesituatie retroactief worden aangepast voor de periode waarin hij in de hoedanigheid van resident recht had op de VT.

1. Ook een inkomstenonderzoek dat leidt tot het betalen van dezelfde bijdragecategorie dan voordien wordt beschouwd als een onderbreking van de periode van één jaar.

Het ziekenfonds heeft een maand voor fase 1, namelijk de maand april. In april dienen de ziekenfondsen binnen de populatie van gerechtigden waarvoor de toegekende vermindering of vrijstelling van de verplichte persoonlijke bijdrage wordt geïnfomeerd, na te gaan welke gerechtigden een recht hebben op de VT en welke niet. Daarnaast sturen ze naar de gerechtigden waarvoor een nieuw inkomstenonderzoek moet worden georganiseerd de uitnodiging om een verklaring op erewoord in te vullen en de bewijsstukken te leveren. De verzekerden die actief zullen moeten deelnemen aan fase 2 van de verificatie worden dus door hun ziekenfonds geïnformeerd over het feit dat ze een nieuw inkomstenonderzoek moeten ondergaan alsook over de gevolgen voor hun bijdrageplicht indien ze geen gevolg geven aan deze uitnodiging. Het gevolg voor de verzekerde als ze niet reageren op de uitnodiging van hun ziekenfonds om een nieuw inkomstenonderzoek te ondergaan, is dat vanaf de eerste dag van het kwartaal volgend op het heronderzoek de hoogste bijdrage op hen van toepassing is. (zie hoofdstuk 3)

Indien er geen recht is op de VT moet het ziekenfonds, ten tweede, ook nagaan of de gerechtigde in de loop van de 12 maanden voor de verificatie niet in het genot is van een leefloon of daaraan gelijkwaardige steun van het OCMW. Indien de gerechtigde daar gedurende 1 dag in de loop van deze periode recht op had, mag hij deze vrijstelling of vermindering van bijdrage behouden en mag het ziekenfonds de verificatieprocedure stopzetten. Hetzelfde geldt voor een recht op de Inkomensgarantie voor ouderen.

Naast de verzekerbaarheidstoestand neemt de V.I. ook een leeftijdscriterium mee in deze fase. De inkomsten van de gerechtigden in de hoedanigheid van resident met een leeftijd tot en met 18 jaar hoeven niet te worden geïnfomeerd.

c. Fase 2 - nieuwe inkomstenonderzoek (VOE + bewijsstukken)

Voor de gerechtigden met een vermindering of vrijstelling van bijdrage zonder een recht op de VT uit de populatie van residenten waarvoor een verificatie van hun bijdrageniveau nodig is, start het ziekenfonds de 2de fase van de verificatie in de periode mei-juni.

Deze 2de fase bestaat uit een nieuw inkomstenonderzoek.

Dit inkomstenonderzoek is vergelijkbaar met het inkomstenonderzoek bij de inschrijving als gerechtigde in de hoedanigheid van resident.

De gerechtigde wordt in het tweede kwartaal van jaar X gecontacteerd. Hij komt langs in dat kwartaal en verklaart dezelfde inkomsten aan de hand van dezelfde verklaring als bij de inschrijving van een gerechtigde in de hoedanigheid van resident (namelijk de verklaring opgenomen in bijlage 2 van het K.B. van 15.01.2014 inzake de verhoogde verzekeringstegemoetkoming).

Daartoe dient de verzekerde een verklaring op erewoord betreffende de inkomsten van zijn gezin in te vullen en samen met bewijsstukken betreffende zijn inkomsten (aanslagbiljet, rekeninguittreksels, ...) over te maken aan zijn ziekenfonds. Het ziekenfonds vraagt bij de verklaring op eer de stukken op en voert de controles uit, die voorzien zijn bij de verklaring op eer in het kader van de verhoogde tegemoetkoming, en die worden beschreven in hoofdstuk IV, afdeling VI van het koninklijk besluit van 15 januari 2014 betreffende de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, bedoeld in artikel 37, § 19, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

De gevolgen van het nieuwe inkomstenonderzoek of het gebrek van een nieuw inkomstenonderzoek hebben een impact op de bijdragen die de gerechtigde resident zal moeten betalen vanaf het derde kwartaal van het jaar van de verificatie. In deel 2 "Gevolgen van een wijziging van het bijdrageniveau n.a.v. het heronderzoek" en deel 3 "Gevolgen indien de gerechtigde geen nieuw inkomstenonderzoek toelaat" wordt verder ingegaan op de verschillende mogelijke scenario's.

2. Gevolgen van een wijziging van het bijdrageniveau n.a.v. het heronderzoek

a. Indien bijdrage – blijft ongewijzigd

Alles blijft hetzelfde.

b. Indien lagere bijdrage n.a.v. verificatie

De lagere bijdrage is van toepassing vanaf de eerste dag tweede kwartaal van het jaar van de verificatie of vanaf de dag dat de situatie zich voordeed. Bijvoorbeeld: Indien de gerechtigde slechts een vermindering van bijdrage had, en geen vrijstelling, maar toch een recht op VT, moet de bijdragesituatie retroactief worden aangepast voor de periode waarin hij in de hoedanigheid van resident recht had op de VT.

Voorbeeld: A is sinds 15 juni 2014 ingeschreven in de hoedanigheid van resident. Zij betaalt een verminderde bijdrage. Na het inkomensonderzoek in het kader van de verificatie van de bijdragen zoals beschreven in deze omzendbrief, lijkt het erop dat deze inkomsten zijn gedaald en A aan de voorwaarden voldoet voor een vrijstelling van bijdrage. De bijdrage van 0 EUR is dan geldig vanaf de 1^e dag van het 2^e kwartaal na het kwartaal waarin de wijziging zich voordeed. De verificatie vindt plaats in het 2^e kwartaal, wat tot gevolg heeft dat de vrijstelling van de bijdrage is van kracht op 1 april.

In 2018 bestaat de mogelijkheid dat de V.I. het inkomensonderzoek in het derde of vierde kwartaal uitvoert. Als dit het geval is en de bijdrage na de verificatie lager ligt dan voordien, is het nieuwe bedrag van kracht vanaf respectievelijk 1 juli of 1 oktober.

c. Indien hogere bijdrage n.a.v. verificatie

De hogere bijdrage is van toepassing vanaf 1ste dag kwartaal volgend op heronderzoek of vanaf de dag van het verlies van het recht dat aan de oorsprong lag van de vrijstelling van bijdrage (vb. VT). Bijvoorbeeld: indien de gerechtigde een vrijstelling van bijdrage genoot, maar toch geen recht op VT, moet de bijdragesituatie retroactief worden aangepast tot aan de datum dat hij/zij het recht op de VT verloor.

Uitsluitend bij de toepassing van de afspraken van deze omzendbrief in de loop van het kalenderjaar 2018 moet de hogere bijdrage pas worden betaald door de verzekerde, vanaf de eerste dag van het 2de kwartaal volgend op heronderzoek of vanaf de dag van het verlies van het recht dat aan de oorsprong lag van de vrijstelling van bijdrage (vb. VT).

3. Gevolgen indien de gerechtigde geen nieuw inkomensonderzoek toelaat

Als de verzekerden niet reageren op de uitnodiging van hun ziekenfonds om een nieuw inkomensonderzoek te ondergaan, is dan vanaf de eerste dag van het kwartaal volgend op heronderzoek van het jaar van de verificatie de hoogste bijdrage op hen van toepassing is.

De bijdragecategorie kan worden herzien tot december van het tweede jaar volgend op het jaar van de verificatie. Dit is zo omdat het tegen december van het tweede jaar volgend op het jaar van de verificatie de persoonlijke bijdragen verschuldigd voor het jaar van de verificatie moeten worden betaald door de verzekerden en geïnd door de ziekenfondsen om de verzekeraarbaarheid van betrokkene correct te kunnen verlengen.

Voorbeeld:

F is gerechtigde met de hoedanigheid resident sinds 1 september 2012 en is sinds 1 januari 2013 vrijgesteld van persoonlijke bijdrage (persoonlijke bijdrage = 0). Op 10 april 2019, wordt F gecontacteerd door zijn ziekenfonds om een nieuw inkomstenonderzoek te ondergaan om zijn vrijstelling van bijdrage te verifiëren. F reageert niet voor 1 juli 2019 en zal vanaf diezelfde datum de hoogste bijdragecategorie verschuldigd zijn voor zijn persoonlijke bedrage.

Uitsluitend indien dit voorbeeld zich afspeelde in 2018 (i.p.v. 2019) zou persoon F een VOE tegen eind augustus rond moeten hebben en als gevolg pas vanaf 1 oktober 2018 in de hoogste bijdragecategorie vallen indien zijn ziekenfonds hem contacteerde in april 2018.

4. Belangrijke opmerkingen

Indien de gerechtigde resident een nieuw inkomstenonderzoek wil afleggen buiten de procedure die wordt uitgewerkt binnen deze omzendbrief omdat hij/zij denkt dat het gezinsinkomen is gedaald, moet het ziekenfonds dit toelaten.

De gerechtigde resident is ertoe gehouden binnen de dertig dagen zijn ziekenfonds op de hoogte te brengen van elke wijziging die een verhoging van de inkomens tot gevolg heeft. (art. 134^{quater}, zevende lid, van het voormelde K.B. van 03.07.1996)

Het ziekenfonds dient rekening te houden met elke wijziging in de samenstelling van het gezin van de gerechtigde resident. Als de gezinssamenstelling wijzigt, is een heronderzoek nodig.

5. Voorbeelden

Voorbeeld 1:

A is ingeschreven als gerechtigde in de hoedanigheid van resident sinds 2012. Hij is alleenstaande en vrijgesteld van bijdrage. De V.I. contacteert hem in april 2018 voor het heronderzoek van zijn vrijstelling van persoonlijke bijdrage, want A heeft geen recht op VT, geen recht op een sociaal voordeel tijdens de voorbije 12 maanden én is 30 jaar oud (en is dus niet minderjarig). A verklaart op 1 mei de inkomsten die hij heeft gedurende het tweede kwartaal van 2018. De verklaarde waarden worden gebruikt om het jaarinkomen te bepalen. Het is aan de hand van dit “berekende jaarinkomen” dat de bijdragecategorie van de persoonlijke bijdrage kan worden bepaald. A zijn totaal jaarlijkse inkomsten, vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 27 van het koninklijk besluit van 15 januari 2014 betreffende de verhoogde verzekeringstegemoetkoming, bedoeld in artikel 37, § 19, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, blijken lager te zijn dan 25.285,14 EUR, maar hoger dan het VT-plafond.

Resultaat: Vanaf de eerste dag kwartaal volgend op heronderzoek, dus vanaf 1 oktober 2018, betaalt A de bijdrage overeenkomstig in artikel 134, derde lid van het koninklijk besluit van 3 juli 1996.

Voorbeeld 2:

B is ingeschreven als gerechtigde in de hoedanigheid van resident sinds 15 juni 2014 en betaalde tot 2017 de bijdrage overeenkomstig een gezinsinkomen onder het VT-plafond. B vormt een gezin met gerechtigde C. Gerechtigde C was zelfstandige maar gaat met pensioen; en wordt sinds augustus 2017 ingeschreven als gerechtigde gepensioneerde. In september nam B contact op met zijn V.I. om een inkomstenonderzoek te ondergaan n.a.v. de pensionering van C. Sindsdien is B vrijgesteld van persoonlijke bijdrage.

Resultaat: C moet niet door de V.I. worden gecontacteerd in april 2018.

Voorbeeld 3:

D is ingeschreven als gerechtigde in de hoedanigheid van resident sinds januari 2017 en is vrijgesteld van bijdrage. D heeft in februari en maart 2018 2 volledige maanden recht op een leefloon. D is alleenstaande tot oktober 2017 en gaat dan samenwonen met gerechtigde E. In november 2017 wordt D door zijn V.I. uitgenodigd voor een nieuw inkomstenonderzoek n.a.v. de wijziging van zijn gezinssamenstelling. Uit de verklaring blijkt dat de inkomsten van D&E er voor zorgen dat D de hoogste bijdragecategorie moet betalen.

Resultaat: D moet vanaf 1 januari 2018 de hoogste persoonlijke bijdrage betalen (de eerste dag van het kwartaal dat volgt) D moet niet door de V.I. worden gecontacteerd in april 2018.

Voorbeeld 4:

E is ingeschreven als gerechtigde in de hoedanigheid van resident sinds 1 januari 2012 met een inkomen tussen VT-plafond en het hogere inkomensplafond en betaalt de daarmee overeenstemmende bijdrage. Hij heeft sinds 2015 een persoon ten laste, F. Op 30 september 2017 verhuist F waardoor ze geen PTL meer kan blijven van E. Er is dus een wijziging in de gezinssamenstelling, die in toepassing van artikel 134 leidt tot een heronderzoek van de inkomenssituatie. Uit dat onderzoek blijkt dat de bijdrage voor E ongewijzigd blijft. Gezien het inkomen heronderzocht werd in 2017 n.a.v. de beschreven wijziging in de gezinssamenstelling is het niet nodig voor de V.I. de betrokkene te heronderzoeken volgens de afspraken in deze omzendbrief in T2 2018.

6. Inwerkingtreding

Deze omzendbrief treedt in werking vanaf 1 januari 2018.

Omzendbrief V.I. nr. 2017/344 - 2790/73 van 6 december 2017.